

Journal of Social Science and Buddhistic Anthropology

วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ

<https://so04.tci-thaijo.org/index.php/JSBA/index>

Wad Wangtawantok Nakhon Si Thammarat, Thailand

pp. 529-546

บทความวิจัย

รูปแบบการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา ในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร*

MODEL OF EXCELLENT CENTER MANAGEMENT IN 21ST CENTURY OF VOCATIONAL EDUCATION IN BANGKOK

นิพัทธา สูงภิลัย¹, สมศักดิ์ คงเที่ยง¹, เสวียน เจนเขว้า²

Nipathra Soongpilai¹, Somsak Kongtieng¹, Sawien Jenkwao²

¹คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ กรุงเทพมหานคร

¹Faculty of Education North Bangkok University, Bangkok, Thailand

²วิทยาลัยนวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น กรุงเทพมหานคร

²Innovation Education College, Saint John University, Bangkok, Thailand

¹Corresponding author E-mail: nipathra.ae26@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อสร้างรูปแบบและตรวจสอบการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร 3) เพื่อประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร 4) เพื่อนำรูปแบบการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานครไปทดลองใช้ วิธีการวิจัย

คือ 1) นำร่างแบบสอบถามสภาพการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานครให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและ นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง 2) นำร่างรูปแบบให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและ ประเมินความเหมาะสมและความถูกต้อง 3) นำรูปแบบไปให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน อาชีวศึกษา เป็นผู้ประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ 4) นำรูปแบบไปทดลองใช้ กับผู้บริหารสถานศึกษาและครู เครื่องมือการวิจัย คือ แบบสอบถามสภาพการบริหารศูนย์ ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ พบว่า 1) สภาพการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการ อาชีวศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด 2) รูปแบบมี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 2.1) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน 2.2) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ 2.3) การบริหารสถานศึกษาเชิงกลยุทธ์ 2.4) การทำงานเป็นทีม 2.5) การเรียนรู้และการพัฒนาองค์กรร่วมกัน 2.6) การใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ 3) ผลการประเมินความ เป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด 4) ผลการประเมินความ เหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: รูปแบบ, การบริหารศูนย์ความเป็นเลิศ, ศตวรรษที่ 21, วิทยาลัยอาชีวศึกษาใน กรุงเทพมหานคร

Abstract

The objective of this research article were 1) to study the state of Excellent Center Management in 21st Century of Vocational Education in Bangkok; 2) to create a model and check Excellent Center Management in 21st Century of Vocational Education in Bangkok; 3) to assess the feasibility and utility of model of Excellent Center Management in 21st Century of Vocational Education in Bangkok; 4) to apply model of Excellent Center Management in 21st Century of Vocational Education in Bangkok to experiment. The research methods were: 1) took the draft of questionnaire on state of Excellent Center Management in 21st Century of Vocational Education in Bangkok to verify by experts, and took the questionnaires to try-out; 2) took the draft model to check and evaluate the accuracy and propriety by experts; 3) took the model to the administrators and

vocational teachers assessed the feasibility and utility; 4) conducted experiment based on model with administrators and teachers. The research tool was a questionnaire on the state of Excellent Center Management in 21st Century of Vocational Education in Bangkok is 5 rating scale. It was found that: 1) the state of Excellent Center Management in 21st Century of Vocational Education in Bangkok was at a highest level; 2) model consisted of 6 components namely 2.1) Shared Vision 2.2) The Formative Leadership 2.3) Strategic Management 2.4) Team Work 2.5) Learn and develop organization 2.6) Apply new technology; 3) the feasibility and utility of the model was at the highest level; 4) the propriety and feasibility of the model was at the high level.

Keywords: Model, Excellent Center Management, 21st Century, Vocational Education in Bangkok

บทนำ

การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพต้องเป็นการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยนำความรู้ในทางทฤษฎีอันเป็นสากลและภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาผู้รับการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในทางปฏิบัติและมีสรณะจนสามารถนำไปประกอบอาชีพในลักษณะผู้ปฏิบัติหรือประกอบอาชีพโดยอิสระได้ การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพให้จัดได้ในสถานศึกษาอาชีวศึกษาและสถาบันตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2551)

การเตรียมความพร้อมในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีประสิทธิภาพเพื่อรองรับการแข่งขันในเวทีโลก จำเป็นที่จะต้องมีการวางแผนและพัฒนาทางด้านกำลังคนให้ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ และมีความสามารถในการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในยุค การค้าเสรี ซึ่งแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 ได้กำหนดกิจกรรมทางเศรษฐกิจเป้าหมาย ของประเทศที่มุ่งเน้น

การผลิตเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าและขับเคลื่อนกลุ่มคลัสเตอร์และอุตสาหกรรมรายสาขาให้เกิดความเข้มแข็งรวมทั้งสร้างกรอบการพัฒนาบุคลากรให้มีความพร้อมตรงตามความต้องการของ ภาคอุตสาหกรรมโดยแท้จริง โดยในการวางแผนการพัฒนากำลังคนจำเป็นต้องมีข้อมูลทางด้านประเภทของสถานประกอบการ คุณลักษณะของกำลังคนที่ต้องการ ข้อมูลและความต้องการแรงงานหรือการขาดแคลน แรงงานของสถานประกอบการเพื่อให้สามารถพัฒนากำลังคนตอบสนองทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรม เป้าหมายของประเทศ (S - Curve) ประกอบด้วย 11 กลุ่มอุตสาหกรรม จากการศึกษาโครงการเตรียมศักยภาพแรงงานในภาคอุตสาหกรรม เพื่อรองรับอุตสาหกรรม 4.0 ใน 10 อุตสาหกรรมเป้าหมายที่มีความต้องการแรงงานตั้งแต่ปี 2563 - 2567 มีปริมาณจำนวนรวมทั้งสิ้นกว่า 2.24 ล้านคน ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น ปี 2563 มีความต้องการแรงงานจำนวน 351,957 ราย และตั้งแต่ช่วงปี 2563 - 2567 มีความต้องการแรงงาน 1.75 ล้านคน (แนวทางการขับเคลื่อนศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) ปีงบประมาณ 2564 สำหรับสถานศึกษา, สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ) ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษายังเล็งเห็นถึงความสำคัญของการบริหารงานของสถานศึกษา จึงได้จัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) และวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานครจึงได้เปิดเป็นศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2564)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานครให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อสร้างรูปแบบและตรวจสอบการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร

4. เพื่อนำรูปแบบการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานครไปทดลองใช้

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร มีวิธีดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน โดยมีรายละเอียดในแต่ละขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาศตวรรษที่ 21 วิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยดำเนินการโดย

1. ศึกษาและวิเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศเกี่ยวกับการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาศตวรรษที่ 21 วิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานครที่มีประสิทธิภาพ (วิโรจน์ สารัตนะ, 2556)

2. ศึกษาข้อมูลเชิงประจักษ์ของสภาพการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาศตวรรษที่ 21 วิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร ในปัจจุบัน โดยใช้แบบสอบถามเพื่อนำมาประกอบการจัดทำกรอบแนวทางรูปแบบการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาศตวรรษที่ 21 วิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร ที่เหมาะสม (ศิริวรรณ ฉัตรมณีรุ่งเรือง และวรางคณา ทองนพคุณ, 2557)

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการ ครูวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่เปิดสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จำนวน 21 วิทยาลัย (ไม่รวมสถานศึกษาเอกชน) จำนวน 1,051 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา 1 คน รองผู้อำนวยการ และครูผู้สอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จำนวน 21 วิทยาลัย ได้มาจากการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัย กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของทาโรยามาเน (Yamane, T., 1967) โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งเป็นชั้นภูมิ (Stratified Sampling) โดยใช้วิทยาลัยเป็นหน่วยการสุ่มรวมจำนวนทั้งสิ้น 290 คน

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ สภาพการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร มี 6 องค์ประกอบ คือ การมี

วิสัยทัศน์ร่วมกัน ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ การบริหารสถานศึกษาเชิงกลยุทธ์ การทำงานเป็นทีม การเรียนรู้และการพัฒนาองค์กรร่วมกัน และการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ

เครื่องมือเพื่อศึกษาข้อมูลเชิงประจักษ์ของการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร เป็นแบบสอบถาม มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร (English, F. W, & Steffy, B. E., 2005) เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. กำหนดโครงสร้างของแบบสอบถาม โดยนำข้อมูลที่ได้มาจากการศึกษาเอกสารในข้อ 1 มาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3. ร่างแบบสอบถาม โดยแบ่งข้อคำถามออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert, R., 1967)

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา และนำมาปรับปรุงแก้ไข

5. นำร่างแบบสอบถามสภาพการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานครไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เป็นผู้ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item - Objective Congruence: IOC) ระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ได้ค่า IOC เท่ากับ 1

6. นำแบบสอบถามไปตรวจสอบคุณภาพด้านความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยนำไปทดลองใช้กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร จำนวน 30 คน แล้ววิเคราะห์หาความเชื่อมั่นตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach, L. J., 1970) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ได้ความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ เท่ากับ 4.89 ได้ค่าความแปรปรวนของคะแนนรวม เท่ากับ 28.20 และได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับ เท่ากับ 0.87

7. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ เพื่อให้ทำหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการสถานศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร เพื่อขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้

2. นำหนังสือขอความร่วมมือจัดส่งไปยังผู้อำนวยการสถานศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร โดยประสานงานกับผู้อำนวยการสถานศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ช่วยดำเนินการรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างและกำหนดวันขอรับแบบสอบถามคืน

3. สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ ที่มีความรู้ความสามารถหรือมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาอาชีวศึกษา จำนวน 9 คน โดยวิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ การบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร มี 6 องค์ประกอบ คือ การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ การบริหารสถานศึกษาเชิงกลยุทธ์ การทำงานเป็นทีม การเรียนรู้และการพัฒนาองค์กรร่วมกัน และการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในส่วนนี้ คือ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ประเด็นสัมภาษณ์เป็นแบบปลายเปิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร

วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาและวิเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศเกี่ยวกับการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร (กรรณิกา เรตมอนด์, 2559)

2. นำข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์เนื้อหาเพื่อให้ได้กรอบแนวคิดการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร

3. สร้างแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ประเด็นสัมภาษณ์แบบปลายเปิดเกี่ยวกับสภาพการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ระหว่างการสัมภาษณ์ ขออนุญาตทำการบันทึกเสียงและจดบันทึกประเด็นสำคัญเพื่อให้ได้ข้อมูลครบทุกประเด็นสำหรับการนำไปวิเคราะห์และเรียบเรียง

2. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาทำการถอดเทปและบันทึกอย่างละเอียด พร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบรูปแบบการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยดำเนินการโดย

1. ร่างรูปแบบที่ได้จากตอนที่ 1 การบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร โดยนำผลการวิเคราะห์เอกสาร การสำรวจสภาพปัญหาการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร

2. ร่างรูปแบบได้จากตอนที่ 1 การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญจากขั้นตอนที่ 1 มาใช้เป็นข้อมูล เพื่อจัดทำร่างรูปแบบการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร

3. ตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร ด้วยการประเมินความความถูกต้องและความเหมาะสม โดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถหรือ มีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร จำนวน 5 คน โดยวิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยในขั้นตอนนี้เป็นผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถหรือมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร จำนวน 5 คน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ ขอความร่วมมือไปยังผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบรูปแบบการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร

2. นำร่างรูปแบบการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร ให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน เพื่อตรวจสอบรูปแบบการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร ด้วยการประเมินความเหมาะสมและความถูกต้อง

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

นำข้อมูลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อการร่างรูปแบบการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร มาวิเคราะห์ด้านความเหมาะสมและความถูกต้องพร้อมนำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเพื่อนำมาปรับปรุงรูปแบบการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ในการนำรูปแบบการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร

ในการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ในการนำรูปแบบการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานครไปใช้ ผู้วิจัยดำเนินการโดยนำรูปแบบที่สร้างและตรวจสอบจากขั้นตอนที่ 2 ไปให้ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการบริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนอาชีวศึกษา เป็นผู้ประเมิน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา คณะกรรมการบริหารสถานศึกษาในวิทยาลัยอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร และครูผู้สอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่เปิดสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จำนวน 21 วิทยาลัย (ไม่รวมสถานศึกษาเอกชน) จำนวน 1,051 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา 1 คน คณะกรรมการบริหารสถานศึกษา 3 คน (ผู้แทนครู ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้ทรงคุณวุฒิ) ครูผู้สอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง 1 คน จำนวน 21 วิทยาลัย ได้มาโดย

วิธีการสุ่มตัวอย่าง แบบแบ่งเป็นชั้นภูมิ (Stratified Sampling) โดยมีประเภทวิทยาลัยเป็นชั้น และวิทยาลัยเป็นหน่วยสุ่ม (Sample Unit) รวมจำนวนทั้งสิ้น 290 คน

เครื่องมือที่ใช้ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในส่วนนี้เป็นแบบประเมินแบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert, R., 1967)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ขั้นตอนที่ 4 การทดลองใช้รูปแบบการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา ในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร

ในการนำรูปแบบการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร ไปทดลองใช้ ผู้วิจัยดำเนินการโดยนำรูปแบบ ที่ สร้างและตรวจสอบจากขั้นตอนที่ 2 และ 3 มาสร้างคู่มือเพื่อการทดลองใช้และนำไปให้ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนอาชีวศึกษา ซึ่งเลือกวิทยาลัยเทคนิคราชสีหราชามเป็น ผู้ทดลองใช้เป็นเวลา 1 เดือน ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคราชสีหราชาม ผู้บริหาร 3 คน ครู จำนวน 41 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้การวิจัย ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคราชสีหราชาม ผู้บริหาร 3 คน ครู จำนวน 41 คน เครื่องมือที่ใช้ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในส่วนนี้เป็นแบบ ประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร มีวิธีดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน โดยมีรายละเอียด ในแต่ละขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์การศึกษาสภาพการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการ อาชีวศึกษาศตวรรษที่ 21 วิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากศึกษาข้อมูลเชิงประจักษ์ของสภาพการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการ อาชีวศึกษาศตวรรษที่ 21 วิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานครในปัจจุบัน โดยใช้ แบบสอบถามเพื่อนำมาประกอบการจัดทำกรอบแนวทางรูปแบบการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศ

ทางการอาชีวศึกษาศตวรรษที่ 21 วิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานครที่เหมาะสม ได้ผลดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามสภาพการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาศตวรรษที่ 21 วิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร ในรูปจำนวนและค่าร้อยละ ดังต่อไปนี้ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 42.42 และเพศหญิง จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 57.58 ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 38.39 รองลง คือ อายุระหว่าง 31 - 40 ปี จำนวน 84 คน คิดเป็น ร้อยละ 33.04 อายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 18.75 และไม่เกิน 30 ปี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 9.82 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาโท จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 57.93 รองลงมาคือระดับปริญญาตรี จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 37.93 และระดับปริญญาเอก จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 4.14 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นตำแหน่งครู จำนวน 242 คน คิดเป็นร้อยละ 83.45 รองลงมา คือ ตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 16.55 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันระหว่าง 6 - 10 ปีจำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 33.79 รองลงมาคือ มีประสบการณ์ระหว่าง 11 - 15 ปีจำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 38.96 มีประสบการณ์ 16 ปีขึ้นไป จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 17.59 และมีประสบการณ์ไม่เกิน 5 ปี จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 9.66

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันของศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา

สภาพปัจจุบันของศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาและแนวทางในการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร ทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้านการบริหารสถานศึกษาเชิงกลยุทธ์ ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาองค์กรร่วมกัน และด้านการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสภาพการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมในแต่ละด้านมีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาองค์กรร่วมกัน ($\bar{X} = 4.82$) รองลงมา คือ ด้านการบริหารสถานศึกษาเชิงกลยุทธ์ ($\bar{X} = 4.66$) ด้านการทำงานเป็น

ทีม ($\bar{X} = 4.60$) ด้านการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ($\bar{X} = 4.56$) ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ($\bar{X} = 4.53$) และด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.45$)

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ

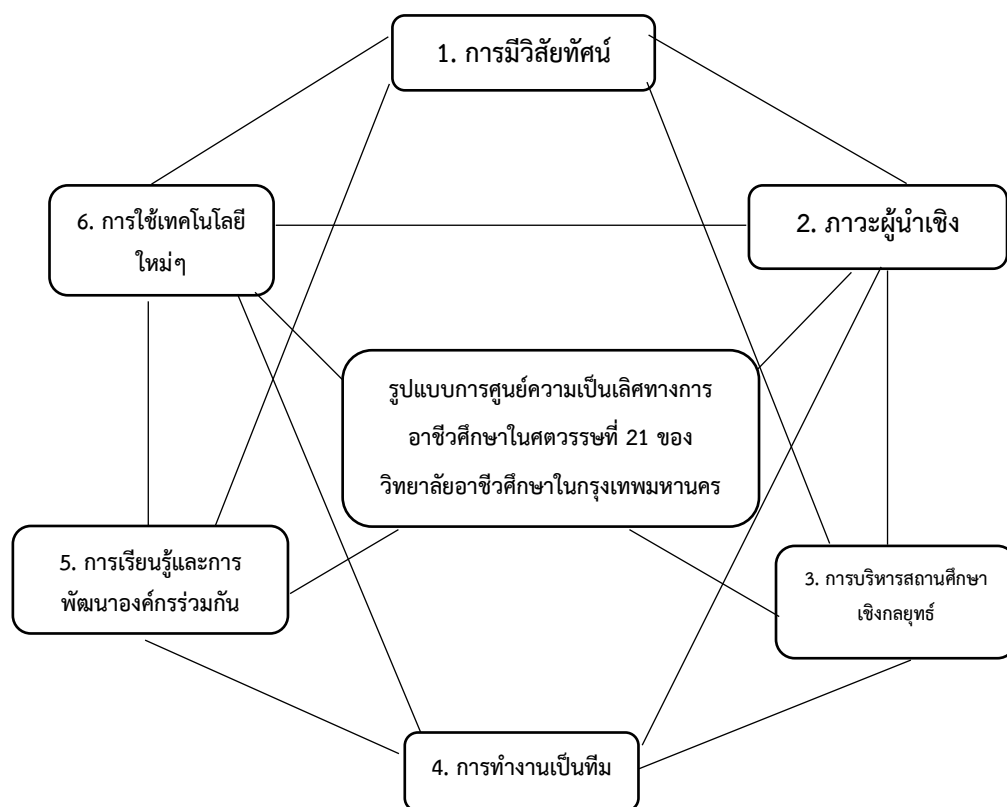
ในตอนนี้ เป็นการแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ ปลายเปิด จากการสอบถามสภาพและแนวทางในการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร โดยผู้ตอบแบบสอบถามได้ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ ดังต่อไปนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมให้บุคลากรเกิดควมสามัคคีในการทำงานมากขึ้น สร้างความร่วมมือในการทำงาน เพื่อการทำงานที่สมบูรณ์แบบยั่งยืน
2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมบุคลากร ในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในสถานศึกษาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพที่มากขึ้น
3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการจัดอบรมบุคลากร เพื่อพัฒนาศักยภาพ พัฒนาความรู้ความสามารถบุคลากรในการจัดการเรียนการสอนที่ดีขึ้น

ขั้นตอนที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา ศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร

1. การยกร่างรูปแบบ

จากการดำเนินการวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ ผู้วิจัยได้ข้อสรุปจากการวิเคราะห์รูปแบบการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญแล้วนำมาขยายร่างรูปแบบการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านที่มีผลคะแนนต่ำที่สุด คือ ด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำข้อมูลมาเพื่อสร้างรูปแบบการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีองค์ประกอบ 6 องค์ประกอบ ดังแสดงในภาพประกอบ ดังนี้

ภาพที่ 1 รูปแบบการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21
ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร

ขั้นตอนที่ 3 ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร

ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร โดยรวมมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.54$) และมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากเช่นกัน ($\bar{X} = 4.66$) สำหรับผลการประเมินความเป็นไปได้เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 4.62$) และความเป็นไปได้ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการบริหารสถานศึกษาเชิงกลยุทธ์ ($\bar{X} = 4.40$) ส่วนความเป็นประโยชน์เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไป

หาน้อยได้ ดังนี้ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ ($\bar{X} = 4.77$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการบริหารสถานศึกษาเชิงกลยุทธ์ ($\bar{X} = 4.52$)

ขั้นตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์การนำรูปแบบการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานครไปทดลองใช้

ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร โดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$) และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากเช่นกัน ($\bar{X} = 4.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ ดังนี้ ความเหมาะสมค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 4.57$) และองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.40$) ส่วนความเป็นไปได้เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการเรียนรู้และพัฒนาองค์กรร่วมกัน ($\bar{X} = 4.47$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ($\bar{X} = 4.40$)

อภิปรายผล

การวิจัยรูปแบบการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร มีข้อค้นพบและนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร โดยรวมในแต่ละด้าน มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด เนื่องมาจากการบริหารงานของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานครให้ความสำคัญกับบุคลากรของวิทยาลัยค่อนข้างมาก เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร ซึ่งจากการพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาองค์กรร่วมกัน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นองค์กรหลักในการผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการของภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรม ธุรกิจและบริการ ของประเทศ มีสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ปีการศึกษา 2563 มีจำนวนทั้งสิ้น 913 แห่ง แบ่งเป็นสถานศึกษาของรัฐ จำนวน 429 แห่ง และสถานศึกษาเอกชน จำนวน 484 แห่ง มีผู้เรียนอาชีวศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 1,351,113 คน (แนวทางการขับเคลื่อน ศูนย์ความเป็นเลิศทางการ

อาชีวศึกษา (Excellent Center) ปีงบประมาณ 2564 สำหรับสถานศึกษา, สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ) คุณสมบัติของการบริหารสู่ความเป็นเลิศ ด้านรูปแบบการบริหารตามแนวคิดของ ปีเตอร์ แอนด์ วอเตอร์แมน (Peters, T. J. & Waterman, R. H., 1982) กล่าวว่า ผู้บริหารควรลงมือปฏิบัติงานจริง ๆ ไม่ใช่เพียงแค่นั่งสั่งงานในห้องทำงาน มีรูปแบบ ดังนี้ 1) ผู้บริหารควรใช้นโยบายที่เปิดกว้าง ทำให้ทราบถึงข้อเท็จจริงของปัญหาต่าง ๆ ในสถานศึกษา 2) ผู้บริหารสู่ความเป็นเลิศต้องออกสำรวจพื้นที่ต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาจะได้ทราบว่าสถานศึกษามีส่วนใดที่ต้องปรับปรุงหรือพัฒนาหรือไม่ 3) ผู้บริหารควรอำนวยความสะดวกให้กับครู บุคลากรของสถานศึกษา เพื่อเป็นการช่วยกันแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของสถานศึกษาร่วมกัน และ 4) ด้านเทคนิคการประเมินผล เพื่อให้ครูและบุคลากรเกิดความรู้สึที่ดีและใช้ความพยายามในการปฏิบัติงานให้มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นการเปิดโอกาสให้ทุกคนได้แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารอย่างสม่ำเสมอ

2. รูปแบบการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร มีองค์ประกอบหลัก 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน 2) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ 3) การบริหารสถานศึกษาเชิงกลยุทธ์ 4) การทำงานเป็นทีม 5) การเรียนรู้และการพัฒนาองค์กรร่วมกัน และ 6) การใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ซึ่งมีความสอดคล้องกับความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างพื้นฐาน McKinsey Framework 7 - s กับคุณลักษณะของความเป็นเลิศในเชิงบริหาร (Peters, T. J. & Waterman, R. H., 1982)

3. ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร โดยรวมมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด มีความสอดคล้องกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษาเอกชนมาใช้ (ปราณิสรา แพหมอ, 2562) และมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน สำหรับผลการประเมินความเป็นไปได้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการทำงานเป็นทีม และความเป็นไปได้ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการบริหารสถานศึกษาเชิงกลยุทธ์ ส่วนความเป็นประโยชน์เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการบริหารสถานศึกษาเชิงกลยุทธ์

4. ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร โดยรวมมีความ

เหมาะสมในระดับมาก มีความสอดคล้องกับ ปราณิสรา แพหมอ ที่ทำการศึกษา เรื่อง ความเหมาะสมและถูกต้องของรูปแบบการบริหารการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษาเอกชน และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากเช่นกัน (ปราณิสรา แพหมอ, 2562)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

สภาพการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมในแต่ละด้านมีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาองค์กรร่วมกัน ($\bar{X} = 4.82$) รองลงมา คือ ด้านการบริหารสถานศึกษาเชิงกลยุทธ์ ($\bar{X} = 4.66$) ด้านการทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 4.60$) ด้านการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ($\bar{X} = 4.56$) ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ($\bar{X} = 4.53$) และด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.45$) รูปแบบการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร มีองค์ประกอบหลัก 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน 2) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ 3) การบริหารสถานศึกษาเชิงกลยุทธ์ 4) การทำงานเป็นทีม 5) การเรียนรู้และการพัฒนาองค์กรร่วมกัน และ 6) การใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ โดยการประเมินรูปแบบความถูกต้องและความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ซึ่งผลการประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร โดยรวมมีความถูกต้องอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$) และมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากเช่นกัน ($\bar{X} = 4.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ ดังนี้ ความถูกต้องค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ($\bar{X} = 4.55$) และองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการบริหารสถานศึกษาเชิงกลยุทธ์ ($\bar{X} = 4.40$) ส่วนความเหมาะสมเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการเรียนรู้และพัฒนาองค์กรร่วมกัน ($\bar{X} = 4.50$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.32$) ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัย ในกรุงเทพมหานคร โดยรวมมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$) และมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

เช่นกัน ($\bar{X} = 4.66$) สำหรับผลการประเมินความเป็นไปได้เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 4.62$) และความเป็นไปได้ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการบริหารสถานศึกษาเชิงกลยุทธ์ ($\bar{X} = 4.40$) ส่วนความเป็นประโยชน์เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ($\bar{X} = 4.77$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการบริหารสถานศึกษาเชิงกลยุทธ์ ($\bar{X} = 4.52$) ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร โดยรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$) และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากเช่นกัน ($\bar{X} = 4.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ความเหมาะสมค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 4.57$) และองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.40$) ส่วนความเป็นไปได้เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการเรียนรู้และพัฒนาองค์กรร่วมกัน ($\bar{X} = 4.47$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ($\bar{X} = 4.40$) ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาการบริหารงานของผู้บริหารอาชีวศึกษาและหน่วยงานรวมทั้งอื่น ๆ เพื่อเป็นการพัฒนางานของผู้บริหารหรือหัวหน้างานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และควรศึกษาภาพลักษณ์ของการศึกษาอาชีวศึกษาในอนาคต เพื่อเป็นการพัฒนาการศึกษาของอาชีวศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ควรศึกษาและวิเคราะห์บริบทที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ในชุมชนที่ใกล้เคียงสถานศึกษาแต่ละแห่ง เพื่อนำมาใช้ประกอบการบริหารสถานศึกษาและการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เป็นการส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียน

เอกสารอ้างอิง

กรรณิกา เรตมอนต์. (2559). ตัวบ่งชี้ทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. ใน ดุษฎีนิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

- ปราณิสรา แพหมอ. (2562). รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ. ใน วิทยานิพนธ์หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2556). กระบวนทัศน์ใหม่ทางการศึกษา กรณีทัศนะต่อการศึกษาศตวรรษที่ 21. กรุงเทพมหานคร: ทิพย์วิสุทธิ์.
- ศิริวรรณ ฉัตรมณีรุ่งเรือง และวรางคณา ทองนพคุณ. (2557). ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ความท้าทายอนาคต. เรียกใช้เมื่อ 28 มีนาคม 2564 จาก <http://graduate.psu.ac.th/pdf/service/journalExample.pdf>
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2551). พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551. ใน กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2564). แนวทางการขับเคลื่อนศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) ปีงบประมาณ 2564 สำหรับสถานศึกษา. ใน กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- Cronbach, L. J. (1970). Essential of Psychological testing (3rd ed.). New York: Harper and Row.
- English, F. W, & Steffy, B. E. (2005). Skills for Successful 21st Century School. Leaders. In American. Arlington. Association of School Administrators.
- Likert, R. (1967). The Method of Constructing and Attitude Scale, Reading in Attitude Theory and Measurement. In Fishbein, Martin, Ed (pp. P.90-95). New York: Wiley & Son.
- Peters, T. J. & Waterman, R. H. (1982). In Search of Excellence. Lessons from America's Best-Run Companies. New York: Harper & Row.
- Yamane, T. (1967). Statistic, An Introductory Analysis. New York: Harper & Row.